

Adegem I.155.

1. uz - of : un dunderðs nē stækfø.əl zi.n zē.n zē
ʃʃɔ.w
2. menē kamərɔ.ət əz dē blum: gɔ.m bəgi.tn
3. nœ.j spræn: zē nijänders mir uf me. masin:
4. spa.tn is lastəX | wɪərək |
5. ɔp dā sXe.p kre.ən zē bəsXræmæld bryət
6. dēn tæmərman e. nē splintərə f.n zənə vɪ.ərə
7. dē sXibərə læktəgē zē lr.əpn a.f
8. m di fabriX ən əstər nits tē zi.nē
9. kũmd əkir i.r me. ki.ntfə | ook - juŋkskə (id.
voor meisjes) - nē knæ.Xtəjũ.ən - ə mæ.sjũ.ŋk
10. bu.ɪs tapt əs nəkir vɪ.r pi.əntn bi.r | pi.ɪntfəs |
11. bræŋd ũ.ns twɪ kiləs kri.ŋ. (nasale ŋ.)
12. zæ mejcælders Xəvæ.i.vn dræ. li.tərs wæ.in
ətXədrũ.ŋkj - of : ətXəzo.pm
13. ε driə(g)dəgē nər mæ.i me. nē knɪ.plə
14. kæ.in zənə kni.ŋ gəzin
15. vastənɔ.vənt ē wɔ.r ni fe.lə nimɪr gəvi.rɪ
16. ksæ.m blæ.ə dak mejcældər ni me.gəwə.st næ.n
17. ɪ.ək ən ət ni Xədɔ.m zɪ.ələ vɛ.mt
18. dndiŋ: ditər kũ.mt
19. əŋ kubə - əŋ kubənætə - nē kubəjɔ.ərə
20. ə mɔ.ɪtjə - of : əŋ klakə - sXɔ.uw - ook : bənæt -
ē wæ.ə - nē mæ.əs (meest laag hooiland) -
nē padəstul - ən ɔ.v - nən ɔktəpœ.j - nē zəmər-
vø:lə - of : nē vɪmdər (zeldz., nieuwer)
21. dmə kə.ərle de.ɪ Xyl dē wɛ:rlt fæXtɪn
22. kXən ɔ pærlkəs Xen
23. ə.əlant - du - of : lɔ.ət fe.l a.ə sXe.pn afbreXn
24. əje. fazle.vənəkɪr ən be.tə gat
25. ge. mæ.ɪ twi.ə bri:ə stræn: - | bri.ərə - dē briəstə |
26. dā stāmbe.lɔ ə stɔ.ətɔ nəmɪ.ər
27. dmə vɛ.md e.d ə le.vən lək ə katə | nən i.ərə |
28. lysfɛ.r(t) ən ə.əz m dən e.məl ni Xəble.vn
29. dē sXo.ljũ.əz ə me.tə mɪəstrə nər dē zi.ə gəwəst
30. kəŋ kən tɔX ni kum. vɔ.r dak Xərɪət sən
31. dē bi.əstn drɪŋkn gə.ərə lə.izəme.lɔrɪŋknə
32. ε kəni Xə wɪərkn zəŋ ke.lə du sɪr | pɛ.nə |
33. ste.kt nəkir nē ste.l m dinəm bæ.səm
34. ni:ə - mətə kɛ.ɪls wɔrtər nimɪr gəspe.lt
35. e.la - kæn ɔ al twi kɪrs Xəro.pm
36. di pɛ.r nɪs ni rɛpə - tɪrɪət - of : tər zɪət nɔX nē wɪtə
kærn m
37. zē zē wæX nər tlānt - of : tɪrɪək
38. zē.d əm ɪəst sɛŋ gɛ.ɪld ɛ.lpn ɔpmɔ.kn - of :
vərdun
39. ε zɔ.lt nɔ.it ni fæ.rə brɛ.ɪm
40. zɪz dən ɛ.ɪft fan ɔ.rə mɛ.ɪkwɛ.t
41. dē vɛ.ɪnt mu sɛ wɛ:ŋ bəsXræmən
42. ɪən dē sXɛ.ɪldə zwæmn is Xəvɔrlək | zargələk |
43. ɪjæs Xəwæ.lɔg ɔmdatə strɛrk ɪ.s
44. wældər mumə dər dən i.əŋ: əlt fan ən - ə
galdər dən ā.ndərɪn ə.lt
45. ə.ɪp nəkir dā bæ.d ɔpæ.fn
46. unzə mætsər ɪsə væt u.f ə zwɛ.n
47. zē sprɪ:ən umtərvyərst - of : -vərst fər ə wædr.ə
48. dəm by.mkwɪkərə zatəm by.əm aff.əntn
49. dud ɪəstə vɛ.ɪnstər nəkir tu
50. t bəgrɪəntə klæ.pm vər dē vrugəmæse - dy.ɪ(g)ə-
mæ.sə - tɔ.f (weekd.) - dē væ.spərs (zond.)
51. ən sprɪ:ə - (ɔktə)pa.əræk - tmæ.ʃ ɔ.r.pəsprɪ:ən -
nəm bɔ.ɪtrəm sprɪ:ən - grɪ.ə mɔ.kn (= bereiden) -
verspreiden = rũ.ntstrɔ.ŋn - uitbreiden =
vərgry.əŋn
52. zæn dā framɛ.nz ɔ.r ɔ.ər afXəsne.n
53. zē vɔədər e.d əm zæs jɔ.ər lā.ŋ nər dē sXo.lə
lɔ.ətə gɔ.ən
54. kæt əm afXəklapt fan zɔ lɔ.ət a.Xtər twɔ.ətərə
tə gɔ.ənə
55. vɔ.ələ vɛ.əzn ɛn zi.jə ni fe.l əli:ə
56. ɛ.ərdnə putn ən zɛ.ni fe.lə wɛərt
57. dɔ.vəpɔ.ələ stɔd m dnɛərt
58. ɪmɔ.ərtə - ɪst nɔX tē kauwt um tē kɔətslən
59. di kɪ.əsə gɛ.f klo.ər lɔXt e. of : gɛ.f fe.l klo.ərt e
60. ɪ trəkt an tpe.ərt sənə stə.ərt
61. m dta.it kwɔ.mdə galdər a.lə ju.ərɔ.ər dē
kɪrəmæse
62. dē pɔətər zɔ.i dad ũnzi.ərə vɔlməkt wɔ.ərt
63. gə zɔ.X mæ wæl mɔ gə sprɔk ni te.gə mɛ.ɪ
64. dē zwu.ələmsɪ.əlɪn (1 half nas.) gə wɛ.rəki.ərɪn
65. Xɔ.ə vandɔ.gə ni kɔərtɪn
66. e.tn zē zaldər yək Xɛ.ərɪn kɔrs
67. zənə mutɪ:r ɪs kapɔt - ε lrəX kəpɔt - of : ε lrəgd
ɪm pɔ.nə - ɪ stv.ə fərstɛ.r.lt
68. te. nən i.ətn dā.Xəwɛ.st - of : te. bə.ə gəwəst
fandv:ə - zən tɪ nē ku:ŋ ɔ.vnt
69. dā ju.əntfə lyəplætə(bɔ.ərɔvuts)
70. tɪz - of : tər ɪ.əz - əm bæ.st m di kanə
71. ksɪ. wɪ.əŋ datə faktɔr nəm bri:f brɔ.Xtə |
bɔ.ɪtjən = arch. voor vroegeren briefdrager |
72. mən ə.rtə du si.ərə
73. kəŋ kə. grən twɪ.sXə mɛ.ɪnsn vɔdrɔ:gən
74. aXtər dē sXufta.ɪt span:mə tpeərd an dē nɪ:
kære
75. kæn əm be.tjə kɔrs - al vɔ vy.ər dnu.nə
76. dē kə.nɪŋk sə zə.n e.d u.ək sɔ(ɪ)ɔt Xəwɪst
77. wɛtə gai grənəm bɔ.ɪmɔ.kərə wɔŋ:
78. di ryezn ən lə.ə dyərns
79. kXəlyvər gɪŋ gəbe.nədə.ɪt wɔrt fan - of : nits
fan
80. tkɪəndəkə wɔ.rɔd a dyət ɪ.ər dasət kɔstɪn dyəpm
81. zən y.rn ɛn zən y.ə ly.əpm
82. ɔr dɔXtərəkə - ɪs me.jə mǎ.ndəkə 'brɔmbæ:ərs
Xən trækɪnɔr dnbɔs
83. tɪz nspartə van di li.ərə wæX
84. ɪ. zætəgə zəŋ ke.l ɔ.pm
85. tfv.lk ē zuktəgə nijändərs uf Xɛ.ɪt ɛn rəXɔdum
(zeldz.)
86. ɔldərə mũ.nd əz dryəgə van andɛ.st
87. di(nə) wægə lyəp ni ræXtə dɔ.r - tɪz um aldɔ.ərə
88. ku.Xtə nən trɔmlə vy.ə dē klæ.ɪŋ:
89. dē grɛtəbɔk ɪz dyət fan əŋ kɔst m tē slɪ.əkŋ
90. zē li.tjə wuər kɔrt ε gu.t
91. ɪən dē sXa. ɪzd bæ.st
92. nē sXɔtərə mu. Xɪ. kə.nə mɪ.əkŋ
93. zɪ.ɪkt nəkir mɛ.ɪ: ut
94. kə wɛ.tə nit wɔr dak əmutn gən zukŋ
95. nē ku.lə kɛ.ɪldərə - ɛs Xɪ. fər tɪbɪr
96. ɪək mu.stəg ɔ.səmbly.trɪŋkn vy.r tē vɔrklukn
97. kmun ɪəstfũ.rə - fən dē stɔ.ɪl vu.rn

98. mæm bru.rə was muX
 99. də mæ.r̥kbu.r du:d ə gry.ətə r̥.ɛndə
 100. di kriərəm̥.r̥k æz dy.ən ɛ zy:r - zæntɾæm̥e.wə.rə
 101. mə zun ɔp ən y.rə di.nə pat kə.nə vɔ.ɪn
 102. ije.se.ky:r - tər valtər ni.ts ɔp tə zæ:ən - seky:r
 103. ɪ kum nɔ.jt - of : nɔ.j Xi mən.y.tʃə tə lɔ.ətə
 104. m ɪtə.lɔn zæ.ndər bi.ərɔn di vi:r sp̥.ɪm
 105. dɛ.r̥fdə ga.i dər ɔp da:ən
 106. ɪm - of : tu byəm ɛ.ɪnz ə stɾək fan də brɔ.ɔgə ɔvɔ:ərɪn
 107. gə mut ʊ.nɪs fɔ.ɪnəkɪr kə.mə kə:rn
 108. ije.ʃ me.əŋ gu. bœ.yzə gæ.lt fa lœ.vn gəku.ɪp:
 109. di dər ɛs fam bɔ.knənæt (Xəmɔkt)
 110. ə ɔtɾɔ.u(t) wɛ.f mu kə.ɪ:u.ɔn
 111. kæn i.r gæ.s Xəzɔ.ɪt - mɔr tə wɔ.r - of : wɔ.əs Xi.ə gu. sɔ.ət
 112. dəm brɔ:ər zæ.Xtɔt nɔX tə di:r ɪz um tə ba:ən
 113. bɑ.ŋ - iX bɑ.kə - gɛ.i bɑ.kt - ɪ bɑ.kt - bɑ.ktə ja.i - wɛldər bɑ.kŋ - ɪk baktəgə - ga.i bɑ.ktəgə - ɪ bɑ.ktəgə - wɛldər bɑ.ktəgən - wɔ.(l)dər æ.mə ɔbɑ.kn -
 114. bin - iX bin (kbinəkɪk) - ga.i bit - ɪ bit - wɔldər bin - bi.mə wɔldərə - kbitəgə - kə ɔbɔ.rɪn - bɔ.rɪnzə zɛldər ɔk
 115. tɪz ə klæ.ntʃə mɔr ə fɛ.ntʃə
 116. gə kɔd ɪr a.jɛrs krɛ.gən ɔp də mɔrt
 117. ije. Xəzɔ.ɪt - dɔtɛ ɔp mɑ.i ɔp pa:ɪzn
 118. tmæ:snə zɛ.i dɔt ɛ. gɔlɛ.k ɔt
 119. tər wu.ərɪn vɛ:ɪf prɛ:ɪzn
 120. ʊndər dm ɪk.ə li.ən dər vɛ.l ɪk.əls
 121. twɔ.tər ɔp Xɔ kɔ.kŋ - tkɔkt ɔl
 122. tɔ.jɛz nɔXrɪnə - tənɛ.ə nɔX mɔ zyst Xəmɔ.ɪt
 123. milɛ.ɪzə (plat) - of : mɔgɛ.ɪzəsɛ:ɪ.sə mɔ.knɛzə mɛ.tə dərə vɔp: a.i
 124. da byəmke ɔ.ətər mu.lɛkə.nə gr̥.ɪn
 125. də pastər e. X̥.ɪ. wɛn
 126. də dœtŋ ɛn ʊ.nz ɔ.uw ɔ.z afXɛbr̥.ɪnt - of : ɪəm br̥.ɛndə ɔstɔk.ɪn
 127. də mæ.r̥k spɛ:ɪt ɔtə ku. ɔ:rn ɛ:ɪdrə
 128. də kɔstər lœ.y(t) fər də krɔ.sprɔsɛ.sə
 129. də trɪp: v̥ɔn də kɔ.r̥təwɔ.gnə bɔ:ə vɔn tXɛwɪXtə
 130. sɔmɔxtə mɛ.ɪnsXn snɔ.ɪn lɔ: ɔldɛrnɔ.zə
 131. zæn æm zwart æm blɔ.w ɔsle:ən
 132. də sɛ:s ɪz wɔ flɔw - of : dr.ənə
 133. də sni:ə lɪ.Xtr.əkə
 134. tɪz ni.əXt - of : ni.əwɔgɛtɔk ɔ.ɔ. nɪmər ɔzɪm: æ.n
 135. ni.wpyɛrtə wɔr nœ.j ɔŋ gy.ələ nɪ. stat
 136. dun - iX dut - gæ d̥.ɪt - æ d̥.ɪt - mə dunt. - gə - of : ɔldər dut - zə - of : zɔ.ɪldər dunt (zə dunt sɔ.ɪldər) - k̥dɛɪt - gæ dɛɪt - ɪ dɛɪt - wɛ dɛ.mt - ɔldər dɛɪt - zɔldər dɛ.mt - dɛ.əkɪk dɔdɛ - dɔtjæ mɔrn dɛi - d̥ɔnzɔt sœ.ɪldər mɔrn dɛ.m
 137. dyɛpm - dyɛpklɪ.ət - də v̥.ɪntə
 138. dæ:sXən - ɛ dæ:st - ɛ dæ.stəgə - ɛje Xɔdɪ.sXən
 139. b̥ɪɔndɔ - iX b̥ɪ.ənə - gæ b̥ɪ.ɛnt - ɛ b̥ɪ.ɛnt - wɔldər b̥ɪ.ɛn: - ɔldər b̥ɪ.ɛnt - zɔ.ɪldər b̥ɪ.ɛn: - b̥ɪ.ɛndɛgɪ.jɪ - b̥.ɪndɛgɪ.jɪ - kə ɔb̥.ɪndɔn
 140. *Locale landmaten : ɛ ru - ɛ ɔmæt = 300 r. = 44 a. 55 ca. Hier wordt de Gentsche roede gebruikt (m² : 14,85)*
 141. *Watervamen : də bɛ.r̥kə - də wu.ət̥ɔrg̥.ɪk - də di:ə (De Eede) - də krɔ.ɪlu.əpbe.r̥kə*

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is ɔ.ɪgæm

De inwoners heeten ɔ.ɪgæmsə

Een bijnaam is ɔ.əgɛ.m bɔ.tn də wɪ.ərɪt. Volgens een locale legende werd nl. de pest, dank zij veel bid-den, eens van Adegem afgeweerd ; zij bleef tusschen Adegem en Maldegem in een boom hangen, die langs den Maldegemschen kant zwart was, en langs den Adegemschen kant groen bleef.

Aantal inwoners op 31-12-30 : 4.370.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : tarɛp ; in de buitenwijken zegt men kXɔ nɔr ɔ.ɪgæm - dən ukə - kɔ.lɛstrɔ.tə (off. Callestraat) - tkɔ:skən (Kruisstraat) - ɔ.lɪndɔŋk (Huylendonk) - kli.ɔmpɔ.tə - stɔ.ələ.ʃdərə - ɔn də krɔ.sə (bij een Kruis) - twɛst ɛ.ndəkən - rɔ.vɛrsXy.t - dɔnɔ. mɔ.lnə - mɔl'vɛ:vrə - dnakərə - dən ɔpɛlby.əm - vɔldərstru.ətə - ʊndɛrdɛ.kə - mɔ.əʃby.ənə - dæ.lə (off. De Helle ; topogr. wschl. Delle) - krɔ.əly.əkɪrkwæX (arch. = Kraailoekerkweg) də krɔ'pat (Kruiput) - t kra'wɛ.ikən - də bɔ.spɔtn - t̥blakəvɛ:ɪt - də markɔl - də zwi.əpə - vɛ:ɪldəkəs - plɔ.sXəndɔlə - mɔ.ləko.tə - mu:rwe.gə - brukɛlkən - də se.li'plas - dm bɔ.tɛruk. Kruiput en Veldekens verschillen vrij sterk van het centrum, en lijken meer op het Eekloosch ; de westkant der gemeente spreekt meer naar het Kleitsch. Er wordt noch Fransch, noch beschaafd Ndl. gesproken.

De bevolking bestaat overwegend uit landbouwers ; er zijn in normalen tijd ook zoowat 150 arbeiders, die vooral te Eekloo en Wondelgem werken.

Zegslieden. 1. Mej. Dekesel Hélène ; 23 j. ; hier geboren ; jeugdleidster ; heeft steeds hier verbleven ; V. van hier, M. van Baaigem ; spreekt gewoonlijk ± gezuiverd Adegemsch, maar kent zeer goed plat Adegemsch.

2. Mej. De Baets Maria ; 21 j. ; hier geboren en hier onderwijzeres ; heeft steeds hier verbleven ; V. is van Brugge, M. van Ursel ; spreekt buiten de school gewoonlijk ± gezuiverd Adegemsch, maar kent zeer goed het platte Adegemsch.

3. De opneming gebeurde bovendien met de medewerking van den Heer Edmond De Baets ; 52 j. ; hier H. d. s. en sedert 30 j. woonachtig, maar geboren te Brugge van Adegemschen Vader ; M. van Breedene.